

3. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: Закон України від 19.12.1995 № 481/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z950481.html

4. Про затвердження Порядку визначення виробників і покупців спирту та здійснення контролю за його обігом: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 № 1266 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1266-2002-%D0%BF>

Тамара ПОПОВИЧ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ЛІНКІДЖ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ

В умовах реформування системи державного управління та посилення децентралізаційних процесів, особливої актуальності набувають питання забезпечення стратегічного територіального розвитку, які пов'язуються, передусім, з подоланням внутрішніх економічних диспропорцій, стабілізацією ринкових механізмів, створенням сприятливого інвестиційного середовища, розвитком підприємницького сектору, запровадженням ефективних технологій врядування та підвищення результативності прийнятих управлінських рішень. Вирішення таких завдань лежить в площині активного залучення підприємницьких структур та надання їм певних повноважень і відповідальності в реалізації територіальних проектів. Зазначене обумовлює необхідність застосування в системі територіального управління лінкіджу, як своєрідного інструменту взаємодії та узгодження дій органу місцевого самоврядування з приватними структурами в усіх сферах діяльності, зокрема, щодо розв'язання проблем фінансування модернізації підприємств житлово-комунальної сфери, утримання доріг, розвитку соціальної інфраструктури: закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури. Така взаємодія має ґрунтуватися на засадах консенсусу, поєднання інтересів, співробітництва, координації діяльності та взаємної довіри.

Лінкідж між органом місцевого самоврядування та приватним сектором дозволяє залучити в місцеву економіку додаткові ресурси, перерозподілити ризики, скеровувати зусилля на вирішення вагомих суспільних цілей і завдань при збереженні відповідних повноважень та функцій. В практичному аспекті застосування лінкіджу здійснюється в

правовій, економічній та організаційних формах. Економічний лінкідж передбачає спільну підприємницьку діяльність органом влади і підприємницьких структур, спрямовану на отримання доходу шляхом використання ресурсів приватного сектору. Правовий лінкідж полягає у спільній організації процесу регулювання підприємницької діяльності з боку органу місцевого самоврядування. Організаційний лінкідж є формою участі представників однієї із сторін взаємодії у структурних підрозділах іншого представника.

Як свідчить практика, впровадження лінкіджу в систему управління місцевим економічним розвитком в сучасних умовах здійснюється переважно двома шляхами:

- реалізація політики підтримки та стимулювання розвитку підприємницького сектору на території громади;
- вироблення дієвих форм і методів взаємодії з підприємницькими структурами у процесі реалізації завдань економічного і соціального розвитку, в т.ч. реалізації проектів місцевого розвитку.

Серед основних робіт, які сьогодні на практиці виконуються в рамках стимулювання розвитку підприємництва в територіальних громадах, є:

- надання відповідних дозволів на оренду землі та приміщень для здійснення підприємницької діяльності;
- надання дозволів на відведення земельних ділянок для ведення підприємницької діяльності та розміщення виробництва;
- надання консультативної допомоги підприємцям з метою підвищення їх правових знань при підготовці установчих документів для державної реєстрації;
- організація закупівель у приватного секторі товарів і послуг, необхідних для здійснення функціональної діяльності органу влади.

Водночас, як свідчить аналіз, слабкими сторонами діяльності органів місцевої влади, що стримують розвиток підприємницького сектору та не дозволяють в повній мірі залучати його до реалізації місцевих проектів, є: низький рівень використання місцевих природних ресурсів; відсутність функціонально-пов'язаних стратегій і зв'язків між виробниками сільгосппродукції, переробними підприємствами та споживачами; територіальна нерівномірність розвитку; високий рівень тінізації бізнесу; слабка активність та ініціативність приватного бізнесу в обговоренні питань участі в місцевих проектах; відсутність системи формування органом місцевого самоврядування міжсекторного співробітництва (бізнес-влада-громада); низький рівень мотивації бізнесу до впровадження політики соціальної відповідальності.

В рамках підвищення ефективності територіального управління, розвитку форм та інструментарію взаємодії органу місцевого самоврядування з приватним сектором в питаннях розв'язання територіальних проблем та впровадження інвестиційних і розвиткових проектів в територіальних громадах, доцільним, вважаємо, запровадження в діяльність органу місцевого самоврядування елементів лінкіджу, як інструменту узгодження дій всіх зацікавлених сторін на засадах консенсусу, поєднання інтересів, співробітництва, координації діяльності та взаємної довіри.

При розробленні та реалізації проектів і програм для забезпечення територіального розвитку поєднувати різноманітні методи інтерактивної взаємодії (управлінської, експертної, консультаційної, співучасті), через реалізацію п'ятирівневої комунікативної системи, яка включає: 1) розповсюдження максимально повної інформації щодо пріоритетів та напрямів територіального розвитку об'єднаної громади та кожного окремого населеного пункту; 2) проведення консультацій, семінарів, круглих столів, дискусій та нарад зі всіма зацікавленими сторонами, передусім, підприємницьким сектором, громадськими організаціями, територіальними громадами, науковими установами щодо їх участі у суспільних проектах; 3) організацію співробітництва та залучення зацікавлених учасників до вироблення бачення, місії та спільних цінностей щодо територіального розвитку; 4) забезпечення рівноцінних партнерських відносин у процесі реалізації проектів територіального розвитку та узгодження інтересів; 5) надання необхідних повноважень щодо прийняття та оцінки відповідних рішень, моніторингу ефективності реалізації проектів.

У рамках підвищення дієвості лінкіджу в питаннях залучення підприємницького сектору до реалізації інвестиційних проектів в територіальних громадах необхідно вирішити комплекс земельно-правових питань, а саме: а) визначення правового режиму землі як територіальної основи економічного розвитку; б) розроблення та затвердження правил регулювання земельних відносин та забудови на принципах приватно-публічного партнерства; г) визначення територій пріоритетного інвестиційного розвитку громади.

Бібліографія

1. Боковикова Ю. В. Взаємодія влади і бізнесу / Ю. В. Боковикова / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-4/doc/1/02.pdf>

2. Велков В.М. Взаємодія влади і бізнесу на регіональному рівні: стан і шляхи вдосконалення / В.М.Велков [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10agdrep.pdf>

3. Концептуальні засади взаємодії політики й управління : навч. посіб. / авт. кол. : Е. А. Афонін, Я. В. Бережний, О. Л. Валевський та ін. ; за заг. ред. В. А. Ребкала, В. А. Шахова, В. В. Голубь, В. М. Козакова. - К. : НАДУ, 2010. - 300 с.

4. Моделі узгодження інтересів влади і бізнесу // http://old.niss.gov.ua/book/Jalilo2/3_1.htm#a1

5. Про співробітництво територіальних громад. Закон України від 17.06.2014р. № 1508-18 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>

Володимир ПОСТНІКОВ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Попри значну увагу дослідників на питаннях розробки ефективних механізмів та засобів впливу, спрямованих на забезпечення гідного рівня та якості життя населення й гарантування соціального захисту громадян, поза увагою залишаються проблеми налагодження системи ефективних взаємовідносин між органами державної влади та бізнесом щодо їх вирішення.

Одним з варіантів переходу від соціального діалогу органів державної влади та бізнесу до економічного є розвиток державно-приватного партнерства. Державно-приватне партнерство це особлива форма співпраці держави/територіальної громади з приватним бізнесом задля реалізації суспільно значущих, складних і значних за вартістю проектів, поширена в країнах розвинених ринкових відносин і перехідної економіки. Згідно Закону України «Про державно-приватне партнерство» державно-приватне партнерство – співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами - підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому законодавчими актами.

Державно-приватне партнерство (ДПП) – особливий різновид співпраці носіїв публічних інтересів (держави, органів місцевого самоврядування) та приватних інтересів (окремих суб'єктів підприємництва чи їх групи), для якої притаманні такі ознаки: суспільна